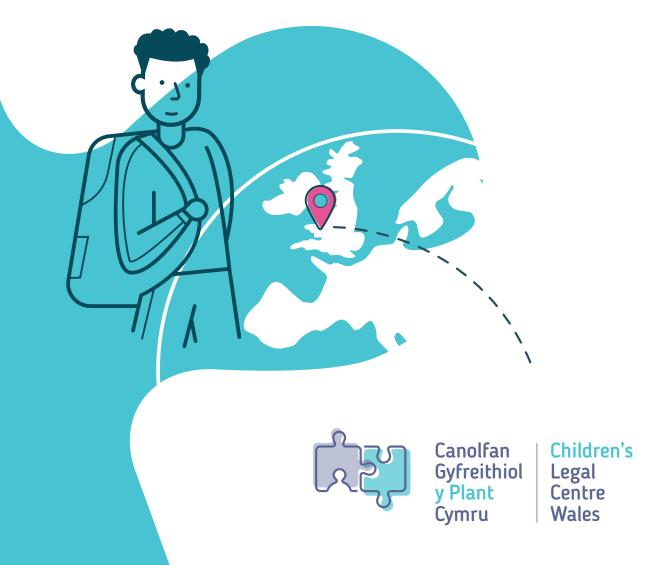

رێنوێنی بۆ ئەو مندالانەی داوای پەنابەری دەكەن لە وێڵز

Guidance for Children seeking asylum in Wales

داوا کردنی مانهوه له ویلز

Wales is part of the UK. Your right to stay in Wales depends on the UK's immigration rules.

You can claim asylum in the UK if you've left your own country because you were treated badly for a reason including your race, your religion, your nationality, belonging to a particular social group (such as child soldiers or trafficked children) or holding a political opinion - or vou're scared that you will be treated cruelly for one of these reasons.

The law says that asylum claims should be made as soon as possible after someone arrives in the UK.

Asylum: Means a place that is safe. The word is used to describe a process for giving people permission to stay in the UK because they are in danger in the country that they come from.

ويْلْز بەشيْكە لە بەرپتانيا مافى مانەوەت لە ويْلْز يەپوەستە بە ياساكانى كۆچبەرانى بەرپتانياوە.

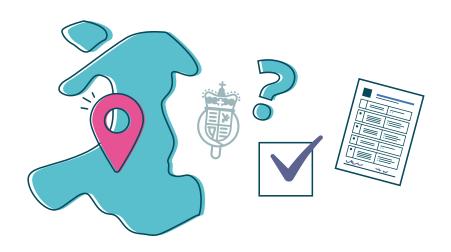
پەنابەرىتى

واته شوێنێک که سهلامهت بێت ئەم وشەيە بەكاردىت بۆ باسكردنى پرۆسەيەك بۆ پێدانى مۆڵەتى مانەوەى خەڵک لە بەرىتانيا چونكە ئەوان لە مەترسىدان لەو ولاتەي كە لێيەوە ھاتوون

دەتوانىت داواي مافى يەنابەرىتى لە بەرىتانيا بكەيت ئەگەر ولاتى خۆتت جنهنشتووە چونكە به هۆی ئەوەی مامەلەی خەرایت لەگەڵ كرابێت به هۆی رەگەزەكەت و ئايينەكەت و نەتەوەكەت و سەر بە گروپێکی كۆمەڵايەتى تايبەت (وەک

سەربازانى منداڵ يان منداڵانى بردراو) يان ھەبونى راى سياسى مامهڵهی خرایت لهگهڵ کراوه

یاسا ده لیّت داواکانی یهناههندهیی ییّویسته به زووترین کات دوای گەيشتنى كەسپك بۆ بەرپتانيا ئەنجام بدريت

Who can help

A lawyer - They can help you with your asylum claim. They must be regulated by the Law Society or registered with the OISC (Office of the Immigration Services Commissioner) at the right level. Your local authority should make sure you have a lawver.

Your lawyer should talk to you politely and should give you information about what to do if you are not happy with the service they give you. Complaining about a lawyer will not harm your asylum case and you can find a different lawyer if you need to.

You do not have to pay for a lawyer. It is paid for by the government, like hospitals or schools, but the lawvers do not report to the government.

Local Authority: also known as the council, the organisation that looks after the area of Wales where you live.

A translator or interpreter:

A translator or interpreter - This is so you can understand what's happening and make sure you are understood. They can help in any interviews with the home office and any meetings with your lawyer.

A Social Worker - Someone employed by the local authority to help and support children and adults when they need it. They can help you access services you are entitled to and should act in your 'best interest'.

Best Interest: Please see Being 'looked after' on page 16 for more information.

کی دەتوانیت یارمەتی بدات

ياريزهر - ئەوان دەتوانن يارمەتىت بدەن بۆ داواكردنى يەنابەريەكەت. ئەوان دەبى لەلايەن كۆمەلگەى ياسا رىكبخرىت يان تۆمار بكرين لەگەل (ئۆفىسى كۆمىسيارى خزمەتگوزارى كۆچبەران)

> **OISC (Office of the Immigration Services** Commissioner)(www.gov.uk)

له ئاستى راستدا. دەبى دەسەلاتى ناوخۇت دلنيا بىت لەوەى كە يارێزەرت ھەيە.

پارێزەرەكەت دەبێت بە رەوشتەوە قسەت لەگەڵ بكات و زانباریت بداتى دەربارەي ئەوەي كە چى بكەيت ئەگەر لە خزمەتگوزاريەكە ئەوان ينت دەدەنى دلخوش نەبوويت. سكالا كردن لە يارنزەرنىك زيان به کهیسی پهنابهریه کهت ناگهیهنیت و دهتوانی پاریزهریکی جیاواز بدۆزىتەوە ئەگەر يۆويست بيت

تۆپنویست ناکات یاره بدەیت بۆ یاریزەریک لهلایهن حکومهتهوه وهک نهخۆشخانه يان قوتابخانه ياره دەدريّت، بهلام ياريّزهرهكان رايوّرت بوّ حكومهت نادهن.

دەسەلاتى ناوخۆت

هەروەھا ناسراوە بە ئەنجومەن، ئەو رێکخراوهی که خزمهتی ناوچهی وێڵز دەكات كە تېيدا دەۋىت

وهرگێر- بۆ ئەوى تۆ بتوانیت تێبگەیت کە چى روودەدات و دڵنيابيتهوه كه تێگهيشتى. دەتوانن له ههر چاوپێكهوتنێكدا لهگهڵ هۆم ئۆفىس و هەر چاويێكەوتنێک لەگەڵ يارێزەرەكەت يارمەتى بدەن.

كارمەندى كۆمەلايەتى - كەستكە كە لە لايەن دەسەلاتى ناوخۆوە دامهزراوه بو پارمهتیدان و پشتگیری مندالان و گهورهکان کاتنک يپويستيان يپيه. ئەوان دەتوانن يارمەتىت بدەن بۆ چوونە ژورەوەي ئەو خزمەتانەي كە مافيان ھەيە و پٽويستە بە باشترين شٽوه كار بيكەن بۆ ياراستنى باشترين بەرۋەوەندى تۆ،.

باشترين بهرژهوهندى

تکایه بۆ زانیاری زیاتر سەیری "بەخپّو کردن" بکه له لاپەرە ١٥

A Foster Carer – You may live with them and they will look after you on a day-to-day basis by providing food, clothes and emotional support.

A Nurse or Doctor - These are medical professionals that can support all your health care needs. They will work with your social worker to make sure you are well. Healthcare is Wales is free.

A Teacher – These are the people you will be with every day at school or college and are responsible for your learning.

Advocate – is independent and offers support to a child or young person who is looked after including a care leaver. They speak up for you, help ensure your views are listened to and taken seriously by decision makers, your rights are respected and work with you to resolve

فۆستەر كۆرەر- ئەو كەسى مندالى خەلكى بەخۆو دەكات-، لهوانهیه لهگهڵ ئهوان بژیت، وه ئهوان به دابینکردنی خواردن، جل و بەرگ و پشتگیری سۆزداری، رۆژ به رۆژ به دوای تۆدا دەگەن.

پهرستاریان دکتور - پسپوری پزیشکین که دهتوانن پشتگیری ههموو ييداويستيه كاني چاوديري تهندروستيتان بكهن. ئهوان له گهڵ كارمەندى كۆمەلايەتى تۆ كار دەكەن بۆ ئەوەي دلنيا بن كە تۆ باشى. خزمەتى تەندروستى وێڵز ئازادە.

ماموستا - ئەو كەسانەن كە ھەموو رۆژێك لە قوتابخانە يان كۆلىّ لەگەلتان دەبن و بەرپرسیارن لە فیربوونت.

داكۆكىكار - كەسپكى سەربەخۆيە و يشتگيرى يېشكەش بە مندالْیک یان گەنجیک دەکات که چاودیری دەکات له خوٚگرتنی يارێزەرى چاودێرى. ئەوان قسەتان بۆ دەكەن، يارمەتىتان بدەن كە گوێ له بۆچوونەكانتان بگرن و له لايەن برياردەرانەوە به جدى وهربگیریّن، مافه کانتان رِیْز لیّگیراون و کارتان لهگهڵ بکهن بوّ چارەسەركردنى كتشەكان

Key Worker – depending on where you live you may have staff at your accommodation to help with your care. One member of staff maybe asked to work closely with you and that person is called your key worker.

Young Person's Advisor (YPA) all those "leaving care" aged 16-18 will be given an advisor, by the LA, who works with you to help you learn the skills you need to live independently.

كارمەندى سەرەكى - يشت دەبەستێت بە ئەو شوێنەى كە لە كوێ دەژىت لەوانەيە كارمەندىك ھەبىت لە شوينى نىشتەجىبوونت بۆ يارمهتيدان له چاودێري كردنت. پهكێک له ئهنداماني ستافهكه لهوانهيه داوای کرد که له نزیکهوه لهگهڵ تو کار بکات و ئهو کهسه به کارمهنده سەرەكيەكەت ناودەبريت.

راوێژکاری کهسی گهنج - ههموو ئهو کهسانهی که "چاودێرييه بهجێ بهێڵن" تەمەن ١٦-١٨ ساڵيان راوێژکاريان يێدەدرێت، له لايان ئێل ئەي كه لهگهڵ تۆ كار دەكات بۆ ئەوەى يارمەتىت بدات بۆ فێربوونى ئەو لپهاتووییهی و کارامهیانهی که یپویسته به سهربه خویی بژیت.

The Asylum processes

Welfare (small) interview

You will be invited by the Home Office to attend a welfare (small interview) to check you're ok.

Your social worker or foster carer can help you make an appointment with United Kingdom Visas and Immigration. You will be asked some basic questions, such as your name, your date of birth, your nationality, your ethnicity, your religion, and about your family members. You don't need to go into details about your asylum claim right now. They will also take your photograph and record your fingerprints.

Home Office – a government department that deals with immigration, which includes asylum.

Home Office Caseworkers - are the people who will look into your reasons for wanting asylum and make a decision on whether you can stav.

يرۆسەي يەناھەندەيى

چاوپێکەوتنى بچووک (خۆشگوزەراني)

ھۆم ئۆفىس - بەشىكە لە دەزگاكانى حكومەت كە مامەللە لەگەڵ كۆچبەران دەكات، كە مافى يەنابەرێتى تێدايە

كاركەرانى كەيسى ھۆم ئۆفيس- ئەو كەسانەن كە سەيرى ھۆكارەكانى تۆ دەكەن بۆ ئەوەى داواى پەنابەرى دەكەيت و برياريك بدەن لەسەر ئەوەي كە ئايا تۆ دەتوانىت بمێنيتەوە

تۆ لە لايەن ھۆم ئۆفىس بانگێشت دەكرێت بۆ ئامادەبوون لە چاويێکەوتنێکی خۆشگوزەرانی (چاویێکەوتنێکی بچووک) بۆ يشكنيني ئەوى بزانن تۆ باشى.

كارمەندى كۆمەلايەتى يان كارمەندى بەخپوكەر دەتوانى يارمەتىت بدات بۆ ژوانێک لهگهڵ دەزگاى ڤيزا و كۆچبەرانى شانشينى پهکگرتوو. ههندێک پرسپاري بنهرهتيت لێ دهکرێت، وهک ناوت، بەروارى لەدايكبوونت، خەلكى كويت، نەتەوەكەت، ئايينەكەت، سەبارەت بە ئەندامانى خىزانەكەت. يىوپست ناكات ئىستا برۆپتە ناو وردهکاری دهربارهی داوای پهنابهریهکهت. ههروهها ئهوان وننهى تۆ دەگرن و بەنجەمۆرەكانت تۆمار دەكەن.

Statement of **Evidence Form**

After your short interview you will get a form. This is called a Statement of Evidence Form (SEF). You should get help from a lawyer

The SEF has to be completed in English and be must sent to the Home Office within 60 working days from the date your claim for asylum was made (normally the day of your Welfare Interview but may be longer as it is the date you receive the paperwork). This deadline can be extended.

The SEF asks questions about your family and your journey to the UK. It also asks for a statement. This is a piece of

بەياننامەي فۆرمى بەڭگە (سێف)

دوای چاوپێکەوتنە کورتەکەت فۆرمێک وەردەگريت. ئەمە پێی دەوترێت بەياننامەی فۆرمی بەڵگە (سێف) پێویسته یارمهتی پارێزهرێک وهربگریت بۆ پرۣکردنهوهی ئهمه.

ئيس ئي ئيف (سيف) دەبيت به ئينگليزي تەواو پر بكريت و دەبيت بنيردريت بو هوم ئوفيس له ماوهی 60 رِوْژی کارکردن لهو بهروارهی که داوای پهنابهریهکهت کراوه (به شیّوهیهکی ئاسایی رِوْژی چاوپێکەوتنى خۆشگوزەرانىت بەلام لەوانەيە درێژتر بێت وەک ئەو بەروارەى كە پەرەى كارەكەت وهردهگریت). ئهم دوا وادهیه دهتوانری دریژ بکریتهوه.

ئيس ئى ئيف يرسيار دەكات دەربارەي خيزانەكەت و گەشتەكەت بۆ بەرپتانيا. ھەروەھا داواي به پاننامه په ک ده کات نهمه پارچه په که له نووسین که روونی ده کاته وه که چیت به سهر هاتووه و ئەوەي كە تۆ دەترسىت بەسەرتاندا دۆت ئەگەر يۆوپست بوو بەرىتانيا بەجى بهىللىت

writing that explains what has happened to you and what you are afraid will happen to you if you had to leave the UK.

If you don't have a lawyer when you get this form, your foster carer, key worker or social worker will help you find one. Your lawyer will ask you if you have any evidence (information/letters) to support what you have said about what you think would happen to you if you are returned to your country. Lots of people do not have any evidence on paper and it will not stop you being allowed to stay in the UK if you do not.

Anything you say is confidential - this means your lawyer cannot repeat anything you tell them without your consent (if you do not want them to). The only times they can tell someone else what you have said is if they think that you are going to harm yourself, someone else, or if you are threatening terrorism. You can have someone to support you in meetings with your lawyer if you want, but you do not have to. You should be asked if you are happy with who is in the room with you.

If it is difficult to speak about what has happened there are lots of things that can be done to help.

- ▶ If possible, find an adult you trust to help write it down for you and ask you questions if some things are not clear.
- You may also find it easier to draw pictures or find pictures on the internet to help explain what you want to say.
- ▶ You could try recording yourself speaking
- In your appointments with your lawyer, ask for an interpreter if you need one. Even if your English is good it is often harder to talk about difficult things in a different language. If you are not comfortable with the interpreter, it is important that you tell someone.
- Make sure you ask your lawyer to give you time to explain yourself and if you don't understand what they say, ask them to repeat or to explain it another way.

Sometimes if a person has been hurt badly they will need to go and see a doctor, to check that they are OK, both physically and mentally. This can help explain what has happened to them to the Home Office so that they don't have to. It is not a bad thing if you have to see a doctor about your mental health, it is important for you to be fit and healthy.

ئەگەر يارێزەرت نىيە كاتێک ئەم فۆرمەت دەست دەكەوێت، كارمەندى بەخێوكەر، كارمەندى سەرەكى يان كارمەندى كۆمەلايەتى يارمەتىت دەدات بۆ دۆزىنەوەى يەكىك. يارىزەرەكەت لىت دەپرسێت ئەگەر بەڵگەيەكت ھەيە (زانيارى/نامەكان) بۆ پشتگيريكردن لەو شتانەي كە وتت دەربارەي ئەوەي كە پنت وايە چىت بەسەر دنت ئەگەر بگەرنىتەوە بۆ ولاتەكەت. زۆر لە خەلك هيچ بهڵگهيهکيان لهسهر کاغهز نييه و ئهمه رێگر نيه له مانهوهت له بهريتانيا ئهگهر توٚ نهت بو.

هەر شتێک که تۆ بڵێی نهێنییه - ئەمه مانای ئەوەپه که پارێزەرەکەت ناتوانێت هیچ شتێک دووباره بكاتهوه كه ييّيان بلّيت بهبيّ رەزامەندى توّ (ئەگەر ناتەويّت. تەنيا كاتەكان ئەوان دەتوانن بە کهسیکی تر بلین که وتت ئهوهیه ئهگهر وا بیر بکهنهوه که تو زیان به خوّت یان کهسیکی تر ئەدەيت يان ئەگەر تۆ ھەرەشە لە تىرۆر دەكەيت تۆ دەتوانىت كەسێكت ھەبێت كە پشتگىرىت بكات له كۆبوونەوەكان لەگەل يارېزەرەكەت ئەگەر دەتەوپت، بەلام يېويست ناكات. يېويستە پرسیارت لیبکریت که ئایا دلخوشی به و کهسیهی له ژوورهکه لهگهل تویه.

ئه گه ر زهحمه ته نه وه ی که قسهی له سه ر بکهیت لهسهر ئه و شته ی که رووی دا زور شت هه په که ده توانن بو پارمهتیدانی تو ئه نجام بدهن.

- 🖊 ئەگەر بكرێت، كەسێكى يێگەيشتوو بدۆزەوە كە متمانەت پێيەتى بۆ ئەوەى يارمەتىت بدات بۆت بنوسنت. و پرسیارت لی بکه ئهگهر ههندیک شت روون نهبوو.
 - هەروەھا لەوانەيە ئاسانترېنت وننه بكنشيت يان دۆزىنەوەى وننه لەسەر ئىنتەرننت بۆ يارمەتىدان لە روونكردنەوەي ئەو شتانەي دەتەويت بىلنىت.
 - دەتوانىت ھەول بدەيت دەنگى خۆت تۆمار بكەيت بۆ قسەكردن
- 🖊 له مهوعیدهکانت لهگهڵ پارێزهرهکهت، داوای وهرگێرێک بکه ئهگهر پێویستت به یهکێک بوو. تەنانەت ئەگەر ئىنگلىزيەكەت باش بىت زۆر جار قورسترە كە بە زمانىكى جياواز قسە لەسەر شته قورسهکان بکهیت. ئهگهر لهگهڵ وهرگێرهکه ئاسووده نیت، گرینگه که به کهسێک بڵێیت.
- ◄ دڵنيابه لهوهي كه داوا له يارێزهرهكهت دهكهيت كاتت بداتێ بۆ ئهوهي خوٚت روون بكهيتهوه و ئەگەر لە قسەي ئەوان تێنەگەيشتى، داوايان لێ بكە دووبارەي بكەنەوە يان بە شێوەيەكى تر روونی بکەنەوە.

هەندى جار ئەگەر كەسىك بە خراپى ئازار دراوە پىويستە برۆن و پزىشك بېينن، بۆ ئەوەي پشكنين بکهن بۆ ئەوەى بزانن که باشه، ههم له رووى جهستهيى و ههم له رووى دەروونييەوە ئەمه دەتواننت يارمەتى روون كردنەوەي ئەو شتانە بدات كە بەسەرياندا ھاتووە بۆ ھۆم ئۆفىس بۆ ئەوەي يۆوپست ناكات. شتنكى خراپ نىيە ئەگەر يۆوپست بكات دكتۆرنك بېينىت سەبارەت بە تەندروستى دەروونىت، ئەوە گرنگە بۆ تۆ گونجاو و تەندروست بىت.

Substantive (big) interview

چاویێکەوتنی سەرەکی (گەورە)

If you are over 12 years old, you will normally have a big interview where the Home Office caseworker will ask you questions about why you came to the UK, your journey, your life before the UK. If your lawyer does not think you are fit enough, physically, mentally or emotionally to be interviewed then they can write to the Home Office and ask them to decide your case in another way.

The interview is where the Home Office tries to find out more about what scared you so much that you had to leave your own country, or what your family said might happen to you if you stayed. They will already have the information in your SEF form and statement. They should not ask you questions about what you have already told them unless they don't understand something. If you came to the UK without a passport or other documents to show what country you are from, they might ask you some questions about your home country (for example important places, the money that is used or sports teams). They might also ask you to speak to someone on the telephone so they can learn more about where you are from the way you speak; this is called a 'language assessment'.

ئەگەر تەمەنت زياتر لە 12 ساڵ بێت، بە شێوەيەكى ئاسايى چاويێكەوتنێكى گەورەت دەبێت لەو شوێنهی که کارکهری کهیسی هوٚم ئوٚفیس پرسیارت لیٚ دهکات دهربارهی ئهوهی بوٚچی هاتیته بوٚ بەرپتانيا، گەشتەكەت، ژيانى خۆت يېش بەرپتانيا. ئەگەر يارېزەرەكەت وا بىر نەكاتەوە كە تۆ بە تەواوى گونجاویت، له رووی جهستهیی، دەروونی یان سۆزدارىيەوە چاوپێكەوتنى لەگەڵ بكەیت، ئەوا دەتوانن بۆ ھۆم ئۆفىس بنووسن و داوايان لى بكەن كە بە شيوەيەكى تر بريار لەسەر كەيسەكەت بدەن.

چاوپێکەوتنەکە بۆ ئەوەپە کە ھۆم ئۆفىس ھەوڵ دەدات زياتر بزانيت کە چې ئەوەندە تۆي ترساندووە که پیویست بوو ولاتی خوّت به جی بهیلیت، یان ئهو شتهی که خیزانه کهت وتی لهوانه یه بوّت رووبدات ئەگەر مێنيتەوە. ئەوان يێشتر زانياريان لە فۆرمى ئێس ئى ئێف و لێدوانەكەتدا ھەيە. ئەوان نابێت پرسیارتان لی بکهن دهربارهی ئهو شتانهی که پیشتر پییان وتوون مهگهر ئهوان له شتیک تینهگهن. ئەگەر بى ياسيۆرت يان بەلگەنامەي تر ھاتىتە بۆ بەرىتانيا بۆ ئەوەي نىشانى بدەيت خەلكى چ ولاتىكن، لەوانەيە ھەندێک پرسپارت لێ بکەن دەربارەي وڵاتى خۆت (بۆ نموونە شوێنە گرنگەکان، ئەو پارەپەي که بهکاردیّت یان تیمی وهرزشی). لهوانهیه ئهوان داواتان لیّ بکهن که به تهلهفوّن قسه لهگهڵ کهسیّک بكهيت بۆ ئەوەي بتوانن زياتر فير بن دەربارەي ئەو شوينەي كە تۆ لە كوپى قسە دەكەيت، ئەمە يپى دەوترنت ,ھەڵسەنگاندنى زمان'.

Who's in the Interview and why?

- ▶ Your social worker (or a responsible adult) - are there to make sure that you are staying well, and to ask for breaks if you need them:
- ▶ Your lawyer are there to observe and take notes, they cannot answer questions for
- ▶ An interpreter from the Home Office -If you would find it easier to have a man or a woman interpreter you can ask for that. You cannot ask for the interpreter to be from a specific

It can be a long and tiring interview, but you can ask for breaks if you are tired or upset. Your social worker or responsible adult can ask for these breaks for you.

کی له چاوپیکهوتنهکهدایه و بۆچی؟

- ◄ كارمەندى كۆمەلايەتىت (يان كەسێكى يێگەيشتوو) لەوێيە، بۆ ئەوەى دڵنيابيتەوە كە تۆ به باشی دەمیّنیتهوه، و داوای کاتی یشوو بکه ئهگهر ییٚویستت ییّی بوو،
- 🔻 يارێزەرەكەت لەوێيە بۆ چاودێريكردن و وەرگرتنى تێؠينى، ناتوانن وەڵامى پرسيارەكانتان
- 🖊 وەرگێرێک له هۆم ئۆفیس- ئەگەر تۆ به ئاسانترى دەزانى بۆ ھەبوونى وەرگێرێکى پياو يان ئافرەت دەتوانىت داواى ئەوە بكەيت. تۆ ناتوانىت داوا لە وەرگىرەكە بكەيت كە خەلكى ولاتتكى دبارىكراو بتت.

ئەمە لەوانەيە چاوينكەوتنىكى درىر و ماندوو كەر بىت، بەلام دەتوانىت داواى يشوو بكەيت ئەگەر ماندوو بىت يان نىگەران بىت. كارمەندى كۆمەلايەتى يان كەسى گەورە بەرپرسەكەت دەتوانىت داواى ئەو يشووانە بكات بۆ تۆ.

After your Asylum interview

You should have a meeting with your lawyer after your asylum interview to check that you are ok with how it went. They should read the written record of your asylum interview back to you, to make sure that it was all written down correctly. They will be able to write to the Home Office if there is anything you need to add

When you've made your claim

The Home Office can take many months to make a decision on your asylum claim. If you are worried you've been waiting too long for a decision, you can ask your lawyer to contact the Home

The first thing the Home Office will decide is whether your claim can be processed in the UK, you should not be told that your claim cannot be decided in the UK because you have travelled through another country, but the Home Office will consider whether there are any family members in another country that could look after you. You will only be sent to live with them if both you and they agree and the Local Authority consider that it is in your best interests to live with

When the Home Office has made a decision, they must tell your social worker and lawyer what they have decided. Every case is different. but there are a number of different outcomes. If you are granted refugee status then how long you can stay in the UK will depend on how you travelled to

- ▶ If you came directly to the UK from your home country you will be granted permission to stay in the UK for 5 years and you will be able to apply for indefinite leave to remain at the end of that time (this is called being a 'Group 1' refugee)
- If you travelled through other countries where the Home Office does not accept that you were in danger then you would be considered a 'Group 2' refugee. You will be granted permission

دوای چاوپێکهوتنی پهنابهریت

تۆ دەبنت دواى چاوپنكەوتنى پەنابەرىت لەگەڵ پارنزەرەكەت كۆببىتەوە بۆ ئەوەى بپشكنىت كە چاوپێکەوتنەکە چۆن بو ئايا بە باشى بەرێوەچوو. ئەوان دەبێت تۆمارى نووسراوى چاوپێکەوتنى پەنابەريەكەت بۆ تۆ بخوێننەوە، بۆ ئەوەى دڵنيا بن كە ھەمووى بە دروستى نووسراوە. ئە وان دە توانن بۆ ھۆم ئۆفىس بنوسن ئه گه ر ھه ر شتێک که يێويستى به زياد کردن يان گۆرينى ھەيە.

کاتیک داواکهت کرد

هۆم ئۆفىس لەوانەيە و دەتوانىت چەند مانگىك بخايەنىت بۆ برياردان لەسەر داواى يەنابەريەكەت. ئەگەر تۆ نيگەران بيت كە زۆر چاوەرىت كردووە بۆ بريارىك، دەتوانىت داوا لە پارىزەرەكەت بكەيت که پهپوهندي به هوّم ئوٚفیس بکات.

يه كهم شت كه هوّم ئوّفيس بريار دهدات ئهوهيه كه ئايا داواكهت دهكريّت له بهريتانيا جيّبهجيّ بكريّت، نابيّت پيّتان بوتريّت كه داواكهت ناتوانريّت بريار بدريّت له بهريتانيا چونكه گهشتت كردووه به وڵاتێکی تر، بهڵام هوٚم ئوٚفیس ره چاوی ئهوه دهکات که ئایا هیچ ئهندامێکی خێزانی هه یه له ولْاتييْكى تربوْ ئەوەي توْ لەگەلْ ئەوان بژيت ، ئەمە تەنھا دەنيْرن بوْ ئەوىٰ لە گەلْ ئەوان بژييت تەنھا ئەگەر تۆ و ئەوان رازى بن و دەسەلاتى ناوخۆش ئەوە لە بەرژەوەندى تۆدا بىت كە لەگەليان بژيت.

كاتيْک هوّم ئوٚفيس برياريٚکی دەركرد دەبيّت به كارمەندی كوٚمهلايهتی و پاریٚزەرەكەت بلّین كه ئەوان برياری چییان داوه ههموو حالهته کان جیاوازن به لام چهند دهرهنجامیّکی جیاواز ههیه ئه گهر پیّگهی پەنابەرت پێ بدرێت، ئەوا تا چەند دەتوانيت لە بەريتانيا ڢێنيتەوە، ئەوە پشت دەبەستێت بەوەى كە چۆن گەشتت كردووە بۆ بەريتانيا:

- ◄ ئەگەر لە ولاتى خۆتەوە راستەوخۆ ھاتىتە بەرىتانيا بۆ ماوەى ٥ سال مۆلەتت پىدەدرىت له بەرپتانیا مٖێنیتەوە و دەتوانیت داوای مۆڵەتی مانەوەی ھەمیشەی بكەیت بۆ مانەوە لە کۆتایی ئەو کاتە (ئەمە بە پەنابەری گروپی ۱ ناودەبریّت)
- ◄ ئەگەر گەشتت كرد بەناو ولاتانى تردا كە ھۆم ئۆفىس قبولى ناكات كە تۆ لە مەترسىدا بوويت، ئەوا بە يەنابەرى ,گروپى ۲' دەژمێردرێت. تۆ مۆڵەتت يێدەدرێت بۆ مانەوەى ۳۰ مانگ (۲ ساڵ و نیو) وه دهتوانیت داوا بکهیت بۆ ئەوەى ئەمە درێژ بکەیتەوە پێش ئەوەى تەواو بێت. تۆ پێویستت به ئامۆژگاری تایبهت ههیه که ئایا داوای مۆڵهتی مانهوهی ههمیشهی دهکهیت بۆ مانەوە دواى ٥ يان ١٠ سالْ.

ئەگەر لە بارودۆخێكى مەترسىدار ھەڵھاتويت نەک چەوساندنەوەي تايبەت بە تۆ، لەوانەيە "پاراستنى مرۆپى" پێ بدرێت. ياساكانى ئەم جۆرە پاراستنە ھەمان ياساى پەنابەرى "گروپى 2" ە و مۆڵەتى مانەوەيان يېدەدرېت له خانەي 30 مانگدا. له ھەندى بارودۆخدا، ئەگەر لە شوېنېكى تر لە يەكېتى ئەوروپا لە ژێر ياساى كۆچكردندا ھاتيتە بەريتانيا و مافى پەنابەرێتيت پێ نەدراوە، لەوانەيە مۆڵەتى ئێس.67 وەربگریت که ئەوە مانای ئەوەپە کە دەتوانیت بۆ ماوەی 5 ساڵ لە بەریتانیا مێنیتەوە،

to stay 30 months (2 and a half years) and you can apply to have this extended before it finishes. You will need to take specialist advice as to whether you apply for indefinite leave to remain after 5 or 10 years.

If you are fleeing a dangerous situation rather than persecution specific to you, you may be given 'humanitarian protection'. The rules for this type of protection are the same as for 'Group 2' refugees and you will be given permission to stay in blocks of 30 months. In some circumstances. if you came to the UK from somewhere else in the EU under s.67 of the Immigration Act and you are not granted asylum, you may get s.67 leave which means you will be able to stay in the UK for 5 years, receive financial support from the UK Government and access public services during that time. After 5 years you will be able to apply for 'Indefinite Leave to Remain' in the UK but there is no guarantee you will receive this.

Your case may be different to the above, and your lawyer will be able to explain more. If you aren't given asylum or humanitarian protection, and are not entitled to s.67 leave, you cannot be removed from the UK until you are 18 years old. If you are under 17 and a half years old when you are refused you will be given permission to stay either for 30 months or until you are 17 and a half years old. You can apply to extend this, if you'd like to stay longer in the UK.

If you don't agree with the decision that is made about your application, you can usually appeal. Your lawyer will talk to you about whether they can represent you for free in your appeal. Sometimes lawyers cannot do appeals for free because the chances of winning are not high enough.

Age assessment

If the Home Office thinks you look older (or younger) than the age you say you are, you may have to have an age assessment. This will be completed by social workers and should be done within 28 days.

You will be asked lots of questions across some different meetings some may be guite personal and will cover lots of things to try and establish your age. You'll be asked if you have any documents with you that confirm who you are and vour age.

یشتگیری دارایی له دوای ۵ ساڵ دهتوانیت داوا بکهیت بو موٚلهتی مانهوهی ههمیشهی بو مانهوه اله بەرىتانيا بەلام ھىچ گەرەنتىيەك نيە كە ئەمەت پى دەگات.

كەيسەكەت لەوانەيە جياواز بنت لەوەي سەرەوە، وە يارنزەرەكەت دەتواننت زياتر روون بكاتەوە. ئەگەر مافى يەنابەرى و ياراستنى مرۆيىت يېنەدراوە، و مافى مانەوى ئېس.67ت نىيە، ناتوانرېت لە بەرپتانيا دوور بخرێپتەوە ھەتا تەمەنى 18 ساڵت بێت. ئەگەر تەمەنت لە خوار 17 ساڵ و نيو بێت كاتێک رەت دەكرێتەوە مۆڵەتى مانەوەت پێدەدرێت يان بۆ ماوەى 30 مانگ يان ھەتا تەمەنى 17 ساڵ و نيو. دەتوانيت داوا بكەيت بۆ درێژكردنەوەى ئەمە، ئەگەر دەتەوێت زياتر لە بەرىتانيا مێنيتەوە.

ئەگەر تۆ لەگەڵ ئەو بريارەي كە دەربارەي داواكاريەكەت دراوە رازى نەبوويت، زۆر جار دەتوانيت داواي تێههڵچوونهوه بكهيت. يارێزەرەكەت قسەت لەگەڵ دەكات دەربارەي ئەوەي كە ئايا ئەوان دەتوانن بە خۆراپى نوپنەراپەتى تۆ بكەن لە داواكارپيەكەتدا. ھەندى جار پارپزەرەكان ناتوانن بە خۆرايى داواى تێههڵچوونهوه بكەن چونكه چانسى بردنهوه به رادەى پێويست بەرز نييه.

ھەڭسەنگاندنى تەمەن

ئەگەر ھۆم ئۆفىس وا بىر بكاتەوە كە تۆ بەتەمەنىر دەردەكەويت (يان گەنجىر) لەو تەمەنەي كه تۆ دەيڵێيت، لەوانەيە يێويسـت بكات ھەڵسـەنگاندنێكى تەمەنت بۆ بكرێت. ئەمە لە لايەن كارمەندانى كۆمەلايەتيـەوە تـەواو دەبيّت و دەبيّت لە ماوەى 28 رۆژدا ئەنجام بدريّت

يرسيارت ليّ دەكريّت له چەند دانيشتنيّكي جياوازدا - ھەنديّك له يرسيارەكان لەوانەيە زۆر کهسـی بن و زوّر شـت دادهپوّشـن بوّ ههوڵدان و دامهزراندنی تهمهنت. پرسیارت لێ دهکرێت که ئايـا هيـچ بەڵگەنامەيەكت ھەيە لەگەڵت كە پشتراسـتى دەكاتـەوە كە تۆ كێيت و تەمەنت چەندە.

During these meetings, an Appropriate Adult can be there to make sure everything is okay during the assessment and to look out for you.

You should be treated as a child until the decision is made about your age. If the decision is that you are under 18, you will continue to be treated as a child. If the decision is that you are 18 or older, you will be treated as an adult and a different asylum system applies. If this happens, you can ask for help to have your age recognised and be treated as a child. You can talk to a lawver for advice and representation.

The outcome of the age assessment must be communicated to you in a way you understand, and you have 3 months to challenge this outcome.

A decision about your asylum claim should not be made until everyone has agreed on how old you are. If the decision is taken that you are over 18, the Home Office may decide that your asylum claim should not be processed in the UK and you may be taken to another country (Rwanda, which is in Africa) for your claim to be processed. If you are granted asylum there you will be granted permission to stay in Rwanda, but will not be brought back to the UK.

It is very important that you get specialist legal advice as quickly as possible if an age assessment states an age that is different to the one you have given. .

Your **Appropriate Adult** should support, advise and assist and can be your social worker, key worker or another adult that can support

كەسێكى گەورەي

كەسىكى گەورەي پىگەيشتوى گونجاو - پێويسته پێگهيشتوواني گونجاوی تۆ پشتگیری، ئامۆژگاری و پارمهتیت بکات و ببیت به كارمەندى كۆمەلايەتى، كارمەندى سەرەكى يان پێگەيشتووێكى تر كە دەتوانىت پشتگىرىت بكات

له ماوهی ئهم چاویێکهوتنانهدا، کهسێکی گهورهی یێگهیشتووی گونجاو دەتوانیّت لەوى بیّت بو دلنیابوون لەوەى كە ھەموو شـتیّک باشه له کاتی هه لسه نگاندنه که و بو پاراستنی تو.

ينويسته وهك مندالنك مامه لهت له كه ل بكريت تا ئهو كاتهى بریاره که دهربارهی تهمهنت دهدریّت. ئهگهر بریاره که ئهوه بيّت كه توّ له خوار ۱۸ سالّيت، بهردهوام دهبيت له مامهلّهكردن لهگه لت وه كو مندالله ك. ئهگهر برياره كه ئهوه بيت كه تو 18

ساڵ یان گەورەتریت، ئەوا وەک كەسپكى پېگەیشتوو مامەڵەت لەگەڵدا دەكرېت و سیستەمى پەنابەرێتى جياواز جێبەجێ دەكرێت. ئەگەر ئەمـە رووبدات، دەتوانىت داواى يارمەتى بكەيت بـۆ ئـەوەي تەمەنت بناسرێتەوە و وەك منداڵ مامەڵەي لەگەڵدا بكرێت. دەتوانيت قسـﻪ لەگەڵ یاریزهریک بکهیت بو ناموژگاری و نوینهرایهتی کردن.

ئەنجامى ھەلسەنگاندنى تەمەن دەبيت بە شيوەپەك يەيوەندىت ييوە بكريت كە تيى دەگەيت، وه تۆ ٣ مانگت هەپە كە بەرەنگارى ئەم دەرەنجامە بېيتەوە.

بریار سهبارهت به داوای پهنابهریه کهت نابیّت دهربکریّت تا ههموو کهس رازی نهبیّت لهسهر ئەوەي كە تەمەنى تۆ چەندە. ئەگەر بريارەكە بدريت كە تۆ سەرووى 18 سالىت، ھۆم ئۆفىس لهوانهیه بریار بدات که داواکانی یهنابهریت نابیت له بهریتانیا جیبه جی بکریت و لهوانهیه ببریت بو ولاتیکی تر (رواندا، که له ئهفریقایه) بو ئهوهی داواکهت جیبهجی بکریت. ئهگهر لـەوێ مافـى پەنابەرێتىت پێ بدرێت، رێگەت پێدەدرێت لە روانـدا ڢێنيتەوە، بەڵام ناھێنرێنەوە بۆ

زۆر گرنگه که به خنرابی ئامۆژگاری باسابی تابیهت وهربگریت ئهگهر خهملاندنی تهمهن تەمەننىك بۇ دابنات كە جياواز بنت لەگەل ئەو تەمەنەي كە تۆ داتبنت.

My Rights

If you are under 18, you are treated 'as a child', and in accordance with the United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC) this means:

- ▶ Decisions taken by adults about vou should always be in your 'best interests'. However, the decision about whether you are allowed to stay in the UK can take into consideration other things.
- ▶ Your views should be listened to and taken into account when decisions are made
- ▶ Your language, culture and religion should be respected
- ▶ You should be kept safe from
- ▶ You shouldn't be detained

A decision that is in your 'best interests' is a decision taken by adults which takes into account all the relevant circumstances, including your views. It may not always be the decision you want. If you disagree with a decision that has been made about you, there are lawyers that can help advise you on whether you can challenge the decision. Your immigration lawyer might be able to help you to contact one of those lawyers.

If I can't stay in the UK

The process of applying for asylum can take a long time and it might be decided that you cannot stay in the UK. The UK Government has to consider its own rules about returning people to countries that it judges to be unsafe. Your lawyer will advise you. If you do have to return home, travel arrangements will be made by the UK Government. This might not happen straight away, and can be a very long time after you are refused asylum.

At any time after you are 18 the Home Office can 'detain' you. This should only happen if they are going to remove you from the UK quickly after they detain you.

Detain - This means to keep you in a centre where you cannot leave.

مافه كاني من

ئەگەر لە ژێر تەمەنى 18 ساڵيدا بيت ، ئەوا ,وەک منداڵ' مامه لهت له گه ل ده کریت و به ینی یه یماننامه ی نه ته وه يەكگرتووەكان لەسەر مافەكانى منداڵ ئەمە ماناى ئەوەيە:

- ئەو بريارانەي لە لايەن گەورەكانەوە دەركراون دەربارەي تۆپپويسته هەمىشە لە باشترىن بەرژەوەنديەكانت' دا بن. هەرچۆنێک بێت، بريارەكە سەبارەت بەوەى كە ئايا تۆ رێگەت پيدراوه له بهريتانيا مينيتهوه دهتوانيت رهچاوی شتی تر بكريّت.
- دەبنت له كاتى بريارداندا گوئ له بۆچۈونەكانت بگريت و رەچاوى بكرنت
 - پیویسته ریز له زمان و کلتور و نایینه کهت بگیریت
 - پٽويسته له زيان يارٽزراو بيت
 - ابنت دهستگیر بکرین ◄

بریاریّک که له ,بهرژهوهندیه باشهکانی توّ دایه، بریاریّکه که له لایهن گهورهکانهوه وهرگیراوه که رهچاوی ههموو ههلومهرجه پهپوهندیدارهکان دهکات، به تیروانینهکانتیشهوه. لهوانهیه ههمیشه ئهو بریاره نهبیت که تو دهتهویت.

ئەگەر تۆ لەگەڵ بريارێک كە سەبارەت بە تۆ دەركراوە نارازى بيت، پارێزەر ھەيە كە دەتوانیّت یارمەتیت بدات ئامۆژگاریت بکات لەسەر ئەوەی کە ئایا دەتوانیت بەرەنگاری برياره که ببيتهوه. پارێزەرى کۆچ کردنت لەوانەيە بتوانێت يارمەتيت بدات بۆ پەيوەندى کردن به به کنک لهو پارنزهرانهوه. .

ئهگهر من نهمتوانی له بهریتانیا میننمهوه

يرۆسەي داواكردنى مافى يەنابەرى دەتوانىت كاتىكى زۆر بخايەنىت و لەوانەيە بريار بدرىت که ناتوانیت له بهریتانیا ممینیتهوه. حکومهتی بهریتانیا دهبیّت رهچاوی یاساکانی خوّی بکات سەبارەت بە گەرانەوەي خەلك بۆ ئەو ولاتانەي كە بە ناسەلامەت دانراون. ياريزەرەكەت ئامۆژگارىت دەكات ئەگەر پێويست بكات بگەرێيتەوە بۆ وڵاتى خۆت، رێكخستنەكانى گەشت لهلايهن حكومهتى بهريتانياوه ئهنجام دەدريّت. لهوانهيه ئهمه راستهوخوّ روو نهدات، و لهوانهيه كاتيْكى زۆر بيت دواى ئەوەى يەناھەندەت رەت كرايەوە.

له ههر کاتیک دوای ئهوهی توّتهمهنت ۱۸ سالیت بیّت هوّم ئوّفیس دهتوانیت دهستبهسهرت بكات ئەمە تەنھا دەبنت رووبدات ئەگەر ئەوان بە خيرايى تۆ لە بەرىتانيا لاببەن دواى ئەوەى تۆپان دەستبەسەر كرد.

تۆيان دەستبەسەر كرد

ئەمە ماناى ئەوەپە كە تۆ لە ناوەندىك بهىلىتەوە كە ناتوانىت لىلى برۆيت

Applying to stay for longer

If you want to apply for 'Indefinite Leave to Remain' in the UK, or want to extend your leave to remain in the UK, you must make your application before your existing leave runs

My Family

If you have been granted refugee status and can stay in the UK, there are limited situations where you can apply for parents and siblings to join you, but it is very unlikely that they will be able to. Your lawyer will advise you. If you've come to Wales but your parents are in another EU country, the authorities may decide that it is in your 'best interests' to be reunited with your family in that other country.

If you have come to the UK to join family members here, you will still need to sort out your immigration status. Your lawyer will advise you.

داواکردن بۆ مانەوە بۆ ماوەي درێژتر

ئەگەر دەتەوپت داوا بكەپت بۆ 'مۆلەتى مانەوەي ھەمەپشەپى بۆ مانەوە' لە بەرىتانيا، يان دەتەويت مۆلەتەكەت دريْژ بكەيتەوە بۆ مانەوەت لە بەرىتانيا، پيۆيستە پيش ئەوەى مۆلەتى مانەوەي بەردەستت تەواو بنت، داواكاريەكەت ئەنجام بدەيت.

خێڗانهکهم

ئەگەر مافى يەنابەرت يپدرابپت و بتوانيت لە بەرپتانيا مېنىتەوە، چەند حاللەتپكى سنوردار ھەيە که بتوانیت داوا بکهیت بو هیّنانی دایک و باوک و خوشک و برایان بو نهوه ی بگنه کای تو بو ژیان لهگه ڵت، به ڵام زور پیناچیت که بتوانن. یاریزهره کهت ئاموٚژگاریت ده کات ئه گهر هاتوویت بۆ ویٚلز به لام دایک و باوکت له ولاتیکی تری یه کیتی ئهوروپان، لهوانهیه دهسه لات بریار بدات که ئەوە لە بەرژەوەندىه باشەكانى تۆپە بۆ ئەوەى لەگەڵ خێزانەكەت پەكبخرێنەوە لەو وڵاتەى تر.

ئەگەر تۆ ھاتووپتە بەرپتانيا بۆ ئەوەي بژێيت لەگەڵ ئەندامانى خێزان، ئەوا ھێشتا پێويستە دۆخى كۆچكردنەكەت رێكبخەيت. يارێزەرەكەت ئامۆژگارىت دەكات

Your rights when you are in Wales

Wales recognises the United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC) which means that while vou're in Wales. you should be able to enjoy life 'as a child'.

While you are in Wales, you have rights, including:

- ▶ The right to medical care
- ▶ The right to education
- ▶ The right to somewhere safe to live
- ▶ The right to be protected from abuse and neglect
- ▶ The right to play and relax
- ▶ The right to your religion and culture

You're not expected to manage on your own - there's help and support here for you.

Medical care in Wales

You are entitled to free healthcare from the National Health Service (NHS) in Wales. You can:

- ► See a doctor at a local surgery, or have dental treatment
- ▶ Go to hospital in an emergency (including a dental hospital)
- ▶ Get any medicines a doctor thinks you need

مافه كانت كاتيك تۆ لە وێلز دەبىت

ویّلْز پهیماننامهی نهتهوه یهکگرتووهکان بو مافهکانی مندالْ قبولْ دهکات واته کاتیّک تو له ویّلزیت، دەبنت بتوانیت چنژ له ژیان ببینیت ,وهک مندالٌ'.

له كاتتكدا تو له وتلزيت، مافت ههيه، لهوانه:

- مافی چاودیری پزیشکی
- افی پهروهرده و خویندن
- ◄ مافي ئەوەي كە لە شوێنێكى سەلامەتدا بژیت
 - مافی یاراستن له ینشنلکاری و یشتگویخستن
 - ◄ مافي پاریکردن و پشوودان
 - ◄ مافي ئايين و كەلتوورى خۆت

تۆ چاوەرىت لىناكرىت كە بەتەنھا خۆت بەرىوەببەيت - لىرە يارمەتى و يشتگىرىت ھەيە.

خزمهتی چاودیری پزیشکی له ویلز

تۆ مافى خۆرايى خزمەتى تەندروستىت ھەيە لە خزمەتگوزارى تەندروستى نەتەوەيى (ئين ئيچ ئيس) له ويْلْز. تو دەتوانىت:

- پزیشکیک له عیادهی پزیشکی ناوخوییدا ببینیت، یان چارهسهری ددانیان ههبیت
 - حوون بۆ نەخۆشخانە لە فرياكەوتندا (لەوانە نەخۆشخانەي ددان)
 - وەرگرتنى ھەر دەرمانێک يزيشک يێى وايه يێويستت يێيه

Education in Wales

- ▶ If you want to continue your education, you will be able to
- ▶ You're entitled to free education in Wales until you're 18.
- ▶ You have to go to school, or be in some other kind of education, until you are 16.
- ▶ You will be supported to learn English and Welsh while you're at school in Wales

Finding somewhere to live

If you're under 18, you will be provided with somewhere to live by the local authority. This could

- ▶ In 'foster care' where you'll live in a 'family' environment, maybe with other children
- ▶ In a 'children's home' where you will live with a small number of other looked after children
- ▶ In a flat or other accommodation that is suitable for you if you need more independence. You may live with other young people like yourself.

If you have accommodation from the local authority, you are 'looked after' by them.

په روه رده و خويندن له ويلز

- ◄ ئەگەر دەتەوپت بەردەوام بىت لە خويندنەكەت، دەتوانىت ئەمە بكەيت.
 - ▼ تۆ مافى خوێندنى خۆراييت ھەيە لە وێڵز تا ١٨ ساڵيت.
- ▼ دەبنت بچیت بۆ قوتابخانه، یان له جۆرنکی تر له خویندن بیت، ههتاکو ۱۸ سالت دەبنت.
- ▼ تۆپشتگیریت لی دەکریت بو فیربوونی ئینگلیزی و ویلزی له کاتیکدا له قوتابخانه له ویلز.

دۆزىنەوەى شوينىك بۆ ژيان

ئەگەر تەمەنت لە خوار 18 ساڵيش بيت، لە شوێنێكدا بۆ ژيان لە لايەن دەسەڵاتى خۆجێيەوە دابين دەكرىت. ئەمە دەتوانى:

- له ,چاودێری بهخێوکردن' که تۆ له ژینگهی ,خێزان' دهژیت، لهوانهیه لهگهڵ منداڵهکانی تر
 - له ,ماڵی منداڵان' که تو لهگهڵ ژمارهیهکی کهم له منداڵهکان دهژیت
 - ◄ له فلات یان شوێنی نیشته جێبوونی تر که گونجاوه بۆ تۆ ئهگهر پێویستیت به سهربه خوٚیی زياتره. لەوانەيە لەگەڵ گەنجەكانى ترى وەك خۆت بژيت.

ئەگەر شوپنى نىشتەجپېوونت ھەيە لە دەسەلاتى خۆجپىھوە، لەلايەن ئەوانەوە چاودپرىت دەكرىت.

Being 'Looked After'

In Wales, we believe that every child needs the support of adults to help them grow and develop. If you're not with your parents, the local authority will provide support for you through a social worker . This is known as being 'looked

Your social worker can't make decisions about whether you can stay in the UK, but they can help you with things like getting medical treatment, organising education or training, or with finding community support for you while you're living in Wales.

The local authority must:

- ▶ Provide food to eat:
- ▶ Provide clothes to wear;
- ▶ Find out what other things you need for your health, education, and care.

If you are under 18, there are some decisions that should be made by whoever has parental responsibility for you. But you should be involved in all decisions about you.

You will be looked after until you are 18. If you are allowed to stay in the UK and have been 'looked after' for 13 weeks or more, you can get ongoing support beyond the age of 18.

You will be supported by adults' whichever type of accommodation is arranged for you. You could live in a 'family' environment with a foster carer, or in a children's home with other young people. If you are 16 or 17, you might be given somewhere to live that is more independent. Wherever you live, it must be safe for you. You will be expected to respect and follow the rules where you are living to keep everyone safe.

Local authority

also known as the council, the organisation that looks after the area of Wales where you live.

Social worker

someone employed by the local authority to help and support children and adults when they need it

كارمەندى كۆمەلايەتيەوە

هەروەھا ناسراوە بە ئەنجومەن، ئەو رێکخراوهی که خزمهتی ناوچهی وێڵز دەكات كە تێيدا دەژىت

له وێڵز، ئێمه باوهرمان وايه که ههموو منداڵێک يێويستي به يشتگيري گەورەكان ھەبە بۆ بارمەتىدانيان بۆ گەشەكردن و گەشەپىدان. ئەگەر لهگهڵ دایک و باوکت نیت، دهسهڵاتی ناوخو له رێگهی کارمهندی كۆمەلايەتيەوە پشتگيريت بۆ دابين دەكات ئەمە بە "بەخپوكردن" ناسراوه.

دەسەلاتى ناوخۆ

كەسێک كە لەلايەن دەسەڵاتى خۆجێيەوە دامەزراوە بۆ يارمەتيدان و پشتگیری منداڵ و پێگهپشتوو کاتێک پێویستیان پێیه

کسرمەندى كۆمەلايەتىت ناتوانىت بريار بدات دەربارەي ئەوەي كە ئايا دەتوانىت لە بەرىتانيا مىننىتەوە، بەلام ئەوان دەتوانن يارمەتىت بدەن بۆ ئەو شتانەي وەك وەرگرتنى چارەسەرى يزيشكى، رێكخستنى يەروەردە يان راهێنان، یان دۆزینهوهی یشتگیری كۆمهڵگا بۆ تۆ كاتێک له وێڵز دهڗیت

دەسەلاتى خۆجىيى دەبىت:

- ◄ خۆراک دابين بکه بۆ خواردن؛
- ◄ جلوبەرگ دايېن بكە بۆ لەبەركردن؛
- 🖊 بزانێت چ شتێکی ترتان پێویسته بوٚ تهندروستی، پهروهرده، و بایهخدانتان.

ئەگەر تۆ لە خوار ۱۸ ساڵیت، ھەندیّک بریار ھەیە كە دەبیّت لە لایەن ھەركەسیّک كە بەرپرسیارەتی دایک و باوکت لەسەرە، بدریّت. بەلام تۆ دەبیّت بەشدار بیت له ھەموو بریارەکان دەربارەي خۆت.

تا 18 ساڵیش بهخیّو دهکریّت. ئهگهر توٚ ریّگهت ییّدرا له بهریتانیا میّنیتهوه و بوٚ ماوهی ۱۳ ههفته یان زیاتر چاودێری کرابیت، دەتوانیت پشتگیری بەردەوام بەدەست بهێنیت له سەرووی تەمەنی ۱۸

تۆ پشتگيريت لى دەكرىت لەلايەن يىگەيشتووان' ھەر جۆرە شوىنى نىشتەجىبوونىك بۆ تۆ رێكبخرێت. تۆ دەتوانىت لە ژينگەي ,خێزان' بژيت لەگەڵ بەخێوكەرێک، يان لە ماڵي منداڵان لهگهڵ گەنجەكانى تر. ئەگەر تۆ 16 يان 17 ساڵان بيت، لەوانەيە لە شوێنێكدا بببەخشىت بۆ ئەوەي بژیت که سەربەخۆترە. له ھەر شوێنێک بژیت، دەبێت بۆ تۆ سەلامەت بێت. تۆ چاوەرێی ئەوەت لىّ دەكرىّت كە رىّز بگرىت و يەيرەوى ئەو ياسايانە بكەيت كە تىيدا دەۋىت بو ئەوەى ھەمووان سەلامەت ىن.

Your Care Plan

The services that the local authority will organise for you will be included in a Care Plan. This document will include:

- ▶ The support you need to make your asylum claim or deal with other immigration issues
- ▶ Details about your education and how you would like to progress and develop
- ▶ Any health problems that need to involve a doctor or dentist or other health professional
- Any needs you have in relation to your identity and culture
- ▶ What the outcomes should be
- ▶ Help you may need to develop independent living skills in preparation for becoming an
- ▶ Who is responsible for making sure your needs are met, and helping you to achieve your outcomes.

يلانى بايه خدانت

ئەو خزمەتانەي كە دەسەلاتى خۆجنى بۆ تۆ رنكى دەنى، لە يلانى چاودىرىدا دەخرىنە خۆ. ئەم دۆكيومننتە ينكدنت لە:

- ◄ ئەو پشتيوانيەى كە پيويستە داواى يەنابەريەكەت بكەيت يان مامەللە لەگەل كيشەكانى ترى كۆچبەران بكەيت
 - وردهکاری دهربارهی پهروهردهکهت و چۆنیهتی بهرهوپێشچون و گهشهیێدان
- 🖊 هەر كێشەيەكى تەندروستى كە پێويستە دكتۆر يان پزيشكى ددان يان پسپۆرى تەندروستى تر تێۅ٥ڰڶێؚؾ

- 🖊 ههر ییداویستییهک که ههتبیت له پهیوهندی به ناسنامه و كلتورهكەتەوە
 - دەبىنت دەرەنجامەكان بۆ تۆ چى بىت
- یارمهتیت بدهن که پیویستت به پهرهپیدانی کارامهیی ژیانی سەربەخۆ بیت له ئامادەكاری بۆ ییگەیشتووبوون
 - ◄ كن بهريرسه له دڵنيابوون لهوهي كه ينداويستيهكانت بهدی دیّت، و یارمهتیت دهدات بوّ گهیشتن به ئەنجامەكانت.

My rights when I'm being 'looked after'

All children in Wales have rights under the United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC). These rights apply to you if you're being 'looked after'. These include;

- ▶ Decisions taken by adults about you should be made in your 'best interests'
- ▶ Your views should be listened to and taken into account when decisions are made
- ▶ Your language, culture and religion should be respected
- ▶ You should be kept safe from

Best interests

A decision taken by adults which takes into account all the relevant circumstances, including your views. It may not always be the decision you want.

Thinking about life as an adult

If you've been looked after for 13 weeks before you are 18, the local authority can continue to support you as you become an adult, if you would like this. Your social worker will work with you to prepare a Pathway Plan, and will explain to you what this Plan is and how it will help you.

When you turn 18 (or slightly earlier at 16 sometimes), another important person will replace your social worker and help you out - a Young Person Advisor. They will write everything they plan to do to help you in a Pathway Plan, after agreeing it with you.

If you aren't entitled to support once you are 18, or you don't want it, you may still be able to get some assistance, but this will depend on your right to stay in the UK.

بیرکردنهوه دهربارهی ژیان وهک کهسیکی پیگهیشتوو

ههموو مندالّان له وێڵز مافيان ههيه به يێي پهيماننامهي نهتهوه پهكگرتووهكان لهسهر مافهكاني مندالْ. ئەم مافانە بۆ تۆ جێيەجێ دەكرێن ئەگەر تۆ سەيرى بكەيت. ئەمانە بريتين لە؛

باشترين بهرژهوهنديهكانت

برياريک که له لايهن گهورهکانهوه وەرگىراوە كە رەچاوى ھەموو بارودۆخەكانى پەيوەندىدار دەكات، بە تێڔۅانینهکانتیشهوه ڕهنگه ههمیشه ئهو برِیاره نهبیّت که دهتهویّت

- ◄ ئەو بريارانەي كە كەسە يېڭەيشتووەكان لەبارەي تۆوە وهریدهگیرین، ییویسته له باشترین بهرژهوهندیهکانت
- دەبنت له كاتى بريارداندا گوێ له بۆچوونەكانت بگريت و رەچاوى بكريْت
 - پنویسته ریز له زمان و کلتور و ئایینهکهت بگیریت
 - پٽويسته له زيان يارٽزراو بيت

بیرکردنهوه دهربارهی ژیان وهک کهسیکی پیگهیشتوو

ئەگەر بۆ ماوەي ١٣ ھەفتە بەخيو كرربيت ييش ئەوەي ١٨ ساڵ بيت، دەسەڵاتى خۆجيى دەتوانيت بەردەوام بنت لە پشتگیری كردنت وەك ئەوەي كە پنگەيشتووپت، ئەگەر ئەمەت ين خوّش بوو. کارمەندى كۆمەلايەتىت لەگەلت كار دەكات بۆ ئامادەكردنى **پلانى رِيْگا (پاڭ وەي پلان**) و بۆت روون ده کاتهوه که ئهم پلانه چییه و چون یارمهتیت دهدات.

کاتیک تەمەنت دەبیته ۱۸ سال (یان کەمیک زووتر، ھەندیک جار له ۱٦ سال) دەگۆریت، کەسیکی تری گرنگ شوێنی کارمەندی کۆمەڵایەتیت دەکاتەوە و یارمەتیت دەدات - راوێژکاری گەنجی کەسی. ئەوان ھەموو ئەو شتانە دەنووسن كە پلانيان ھەيە بۆ ئەوەي يارمەتيتان بدەن لە پلانى رێگا، دواي ئەوەي لەگەل ئێوە رازى بوون.

ئەگەر تۆ مافى پشتگىرىت نىبە كاتتك ١٨ ساڵىت، بان ناتەوتت، لەوانەبە ھىستا بتوانىت ھەندىك يارمەتى بەدەست بهننىت، بەلام ئەمە يشت دەبەستنت بە مافى مانەوەت لە بەرىتانيا.

Getting your voice heard

When you become 'looked after', you should be told about your right to **advocacy**. This is an independent service that can help you explain your problems with the help of a professional who is there to represent your views. Advocacy can help with any issue you have and aims to help you resolve your problem.

گەياندنى دەنگى تۆ بە بىستراوى

کاتیک که تو 'به خیو ده کرییت'، دهبیت دهربارهی مافی داکوکی (ئه دقوکه سی) کردنتان یی بوتریت. ئەمە خزمەتتكى سەربەخۆيە كە ئەتوانتت يارمەتىت بدات كتشەكانت روون بكەيتەوە بە يارمەتى پیشهگهریک که لهوییه بو نوینهرایهتی کردنی بوچوونهکانت. داکوکیکردن دهتوانیت یارمهتی بدات لهگهڵ ههر كێشهيهک كه ههتبێت و ئامانجهكان يارمهتيت بدات بۆ چارەسەركردنى كێشهكهت.

If things don't go well

If you don't agree with the way you are being looked after or something isn't going well, you can complain. Advocacy may help you make your complaint.

Every local authority has a complaints process and if needed your social worker can give you more information about this.

If the local authority doesn't deal with your complaint properly, you may be able to complain to the Local Government Ombudsman.

ئەگەر شتەكان بە باشى نەرۆن

ئهگەر تۆ رازى نیت بەو شێوەپەى كە بەخێو دەكرێت یان شتێک باش بەرێوه ناچێت، دەتوانیت سكالًا بكهيت. داكوّكيكردن لهوانهيه يارمهتيت بدات كه سكالًاكهت بكهبت.

ههموو دەسەلاتتكى ناوخۇ پرۆسەي سكالا ي ھەپە و ئەگەر پيوپست بوو كارمەندى كۆمەلايەتىت دەتوانىت زانيارى زياترت بداتى لەم بارەيەوە.

ئەگەر دەسەلاتى ناوخۆ بە باشى مامەلە لەگەل سكالاكەتدا نەكات، لەوانەيە بتوانىت سكالا لە حكومەتى خۆجێىي ئۆمبۆدسمان تۆمار بكەيت.

Organisations that can help you:

ئەو رێکخراوانەى كە دەتوانن يارمەتىت بدەن:

Asylum Justice

asylumjustice.org.uk 029 2049 9421

دادپەروەرى پەناەەندەيى

asylumjustice.org.uk 029 2049 9421

Welsh Refugee Council

welshrefugeecouncil.org.uk 029 20489 800

ئەنجومەنى پەنابەرانى وێڵزى

welshrefugeecouncil.org.uk 029 20489 800

TGP Cymru

trosgynnal.org.uk 029 2039 6974

تي جي پي کيمرۆ

trosgynnal.org.uk 029 2039 6974

Ethnic Youth Support Team (EYST)

evst.org.uk 01792 466980/1

تىپى پشتگىرى گەنجانى رەچەڵەكى (EYST)

eyst.org.uk 01792 466980/1

Cardiff City of Sanctuary

cardiff.cityofsanctuary.org 029 2048 2478

شاري كارديف بۆ پەناگا

cardiff.cityofsanctuary.org 029 2048 2478

Swansea City of Sanctuary

swansea.cityofsanctuary.org 07496 172895

شاری سوانزی بۆ پەناگا

swansea.cityofsanctuary.org 07496 172895

Children's Commissioner for Wales

www.childcomwales.org.uk

كۆمىسارى منداڵان لە وێڵز

www.childcomwales.org.uk 0808 801 1000

0808 801 1000

Remember that the police in Wales are here to help you. Don't be afraid to contact them. If it is an emergency. call 999. Otherwise, you can call 101 to speak to the police

لەبىرت بنت كە يۆلىس لە ونلز لىرەپە بۆ ئەوەي يارمەتىت بدات. مەترسە پەيوەنديان يێوە بكەيت. ئەگەر لەناكاو بوو، پەيوەندى بكە بە 999 ئەگىنا دەتوانن پەيوەندى بكەيت بە 101 بۆ قسەكردن لەگەڵ يۆلىس

Find out more about children's rights and the law as it affects children in Wales on the Children's Legal Centre Wales Website

childrenslegalcentre.wales

01792 295399

childrens legal centre@swansea.ac.uk

fi 🔰 🎯 🛅

زانیاری زیاتر دهربارهی مافهکانی مندالان و یاسا وهک کاریگەری لەسەر مندالان له ویلز لەسەر مالپەری سەنتەری ياسايى مندالان ويلز ههيه.

> **▶** childrenslegalcentre.wales 01792 295399 **☑** childrenslegalcentre@swansea.ac.uk

Canolfan Children's Gyfreithiol Legal Centre

Wales

